

Av Shri Goswami
(förkortad bearbetning av B. Catoméris 2006)

Om invigning (*diksha*)

En invigning (eller initiering) innebär, generellt, att någon godtas i en viss religiös orden eller annat slags sällskap för att däri invigas i vissa ting avsedda att forma och vägleda ens liv, beteende, handlingsätt m m. I Yoga-läran är *diksha* något mer specifikt, något som är tänkt att fungera som en andlig vägledning, där en Guru - en andlig lärare - direkt ger sin lärjunge ett lämpligt *mantra* som ska främja dennes andliga utveckling eller användas i *pranayama*, *dharana* och *dhyana* fram till dess att mantrat upplöses i *samadhi*.

Det förmedlade *mantrat* ska först och främst användas i form av *japa*. Denna övning består av täta och stadiga upprepningar av det givna *mantrat* (*diksha mantra*) i dess *vaikhari*-form antingen genom att uttala eller att tänka det. *Mantrat* kan då uttalas på två olika sätt: högt där ljudet är hörbart för andra (hörbara former gäller i allmänhet inte *diksha mantra*) eller så lågmält att det inte kan höras eller begripas av utomstående.

För att få rätt ljud-mönster på *diksha-mantra*, som ska vara perfekt återgivet inom lärjungen, måste först den rätta tonen läras in samt rätta uttal jämte de *matrikas* som *mantrat* består av. Utbildningen ges direkt till lärjungen. Den andra formen sker i tanken där *mantrat* upprepas uteslutande mentalt, alltså utan att det alls uttalas. Dessförinnan måste dock den rätta ljudformen stadigt förankras i sinnet genom att lärjungen uttalar *mantrat* högt under en längre period till dess ljudbilden med rätt uttal kan höras tydligt i dennes öron. Om så inte är fallet uteblir det förväntade resultatet. Således

behövs mycket övning under lärarens direkta handledning. När övningen visar sig gå framåt blir det först kännbart fysiskt, i vissa inre kroppsdelar, i nervsystemet och kroppen i övrigt, samt mentalt. För det är meningen att denna särskilda känslighet bör utvecklas, med hjälp av renings-, andnings- och koncentrationsövningar. Först då kommer *mantrat* att fungera korrekt. Om så inte är fallet, förblir *mantra* blott ett meningslöst ljud.

I *diksha* tilldelas ett passande *mantra* som lärjungen väntas arbeta på mot dess "uppvaknande" (*mantra-chaitanya*). Detta uppvaknande berör *bija*-aspekten eller den integrerande delen av *mantrat*, som oftast används för att nå *nada-bindu*.

Men innan detta sker måste lärjungen anstränga sig ordentligt för att hålla sitt *mantra* konstant i sinnet utan störningar så att dess ljudform därigenom stadgas ordentligt med rätt andning och med sin inverkan på nervsystemet. När *mantrat* börjar att "vakna", kommer allt annat att justeras automatiskt och till och med se till att övningen fortgår. Så småningom absorberas även viljan och alla tankar. Tanke-mönstret ändras därefter, tankarna blir inte vardagliga. Detta sker när sinnet är helt absorberas i *mantrat*, genom detta *mantras* inneboende kraft.

Men för att uppnå detta krävs mycket styrka. Vi vet redan hur svårt det är i en vanlig koncentrationsövning när vi försöker att hålla sinnet fokuserat på en enda punkt, hur svårt det är att tränga undan all annat för att hindra sinnet att vandra vidare. Lika svårt är det i *japa* (*mantra*-upprepande) men då senare saker och ting så småningom justeras automatiskt, med följd att alla våra ansträngningar till slut blir fruktbara i faser där *mantrat* visar sina olika aspekter via *dharana*- och *dhyana*-tillstånden. *Mantrat* kommer inte att fungera om det begagnas på oriktigt sätt eller inte förs vidare ordentligt mot dess uppvaknande.

Det kommer inte att väckas eller fungera över huvud taget, om det inte ges av en andligt kunnig och erfaren handledare (guru), samt om lärjungen inte är beredd att arbeta hårt i denna riktning.

Andningsövningar förknippas som regel med Hatha Yoga. Men dessa kan även utföras med *dhyana* eller *mantra*, eller båda samtidigt. Även här är läraren ett måste. Det bör noteras att *mantra* används uteslutande för specifika ändamål och oftast i andliga sammanhang. Om det inte vore så, skulle varken lärare eller *mantra* behövas!

Rätt använt visar sig *mantrat* vara mycket givande. Oavsett ändamålet bör det framlockade *mantrat* vara ett *diksha*-förmedlat *mantra*; något annat kommer inte att fungera. Även om ett *mantra* tas fram för världsliga syften (t ex för att utsätta sig för fysisk smärta, gå på brinnande kol o dyl) så bör det bli ett *diksha*-mantra; i annat fall misslyckas dess begagnande. Så för varje *mantra* avsett att verka krävs det ett *diksha-mantra*.

Att förmedlas ett *diksha-mantra* innebär inte nödvändigtvis en anslutning till någon form av religiös orden eller liknande. Ett sådant *mantra* är mycket personligt, det ska användas på samma sätt som det har förmedlats av läraren och hållas strikt hemligt. Det första *mantra* som förmedlas är en stam- eller *mula-mantra*. Det är avsett att stanna hos lärjungen livet ut. Det finns ytterligare sju *diksha*-stadier. Det finns också olika *mantra*-typer för dem som arbetar inom *chakra* - systemet med olika former av mantra; alla är uppbyggda, steg för steg, på *mula-mantra*.

I alla dessa processer är lärarens ansvar mycket stort. En genuin *diksha*-Guru kommer därför aldrig att försöka dra stora skaror lärjungar i sin krets. Och varhelst det förekommer ett grupparbete

förväntas varje elev medverka till att bygga upp en andlig atmosfär. För att detta överhuvudtaget ska fungera, krävs i sin tur att alla elever har kommit långt i sin utveckling. Åter igen är frågan om vem och vad som skall bearbetas uteslutande den andlige ledarens ansvar. Och vad den ena eleven får av sin lärare får inte yppas för någon annan. Sådan hemlighet är en slags test ty om *diksha-mantrat* inte hålles hemligt kommer det inte att fungera alls. Även om samma *mantra* ges till olika elever kommer det att fungera helt individuellt.

Ett *mantra* är inte del av ett språk som förmedlas och begagnas på intellektuell nivå. Det är ett faktum att många icke-indiska personer till en början har svårt att lära eller uttala vissa ljud (*matrikas*) korrekt. Det rätta uttalet av det givna *mantrat* är dock en förutsättning, även om det visar sig vara en svår uppgift i början av *japa*-arbetet.

Alla *mantra*-typer härrör från det ursprungliga *mantrat* OM (eller AUM). Ansluten till *mula-mantrat* (och som oundgänglig del därav) är *Ishta Devata*, vars utformning kan vara manlig eller kvinnlig eller både ock. Könstillhörighet har med vårt vanliga synsätt på sinnligt nivå att göra, där vi alltid väljer människobilder efter kön. Men för *devata* har det faktiskt ingen betydelse, eftersom vad detta föreställer är varken manligt eller kvinnligt - det står bortom all könsurskiljning. Det är först efter uppvaknandet av *mantrat* som lärjungen kommer att upptäcka formen på sin egen *Ishta-Devata* med dess klara avbild.